

L'alcohol com a problema de salut pública

4 460/Volum 3/setembre 1983

Com el lector comprovarà, en el present número de la revista (ciència), publiquem tres articles originals d'investigadors catalans sobre l'alcohol i l'alcoholisme, un dels problemes de salut que té plantejada la sanitat a Catalunya i que tant preocupa als ciutadans conscients i, en particular, a la comunitat mèdica.

Ni de lluny pretenem esgotar el tema amb aquestes tres contribucions esmentades. Properament, (ciència) dedicarà un número monogràfic sobre la qüestió de les drogodependències (a excepció del tabac i el tabaquisme que va ser tractat per (ciència) el n.º 24) en el qual confiïm que els més destacats investigadors catalans ens facin arribar les seves contribucions. Aquest número comptarà —com el present— amb el suport del Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya, suport que ens honora i que agraïm públicament.

Que l'alcohol, és a dir les begudes alcohòliques, generen conflictes de salut, és un fet que l'acurada aproximació històrica que es fa en l'article de les doctores Rocío Martín-Santos i Marta Torrens, que tracta d'aquest tema, ens permet sospitar, per altre part, que tota aquesta patologia afecta especialment i d'una manera significativa a totes aquelles comunitats nacionals

en la mesura que és més alt el consum d'alcohol i existeix, per tant, un paral·lelisme entre això i la facilitat i accessibilitat de l'alcohol per part de la població. Malgrat que ha estat tradicional durant molts anys abordar la patologia alcohòlica com un conflicte *individual*, els actuals estudis sobre drogodependències permeten ja tenir els suficients coneixements científics per afirmar que la socioepidemiologia dels conflictes relacionats amb begudes alcohòliques poden ésser més demostrats en relació a xifres de *producció i consum* que amb altres tipus de dades.

La Generalitat de Catalunya ha començat a prendre iniciatives positives respecte aquest greu problema que, massa sovint, queda integrat dins dels codigs culturals del país.

El Grup de Treball sobre Drogodependències del Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya ha promociat un estudi socioepidemiològic sobre les dades de consum a Catalunya, que permet afirmar que la població en risc —perquè ingereix més de 80 gr/alcohol/pur/dia—, és, dins de la població general estudiada (16-65 anys), d'una oscil·lació que va del *nou* a l'*onze* per cent, i que si a aquesta població amb risc s'hi afegeix el percentatge d'accidentabilitat en el treball i en la circulació, augmenta en un *catorze* per cent. Aquestes dades, elaborades amb la participació de grups significatius de la població, com els sanitaris, els ensenyaments i els joves, senyalen un augment de la patologia alcohòlica i situen la població catalana en un marc en el que és necessari desplegar activitats d'informació i educació sanitària. Tot plegat, hauria de provocar un canvi d'actitud, tant en el conjunt de les accions de profilaxi com, fins i tot, en les de tractament de la pròpia dependència-addicció alcohòlica i de les conseqüències d'aquesta sobre l'organisme humà, que queden reflexades en l'article sobre l'alcoholisme crònic que es publica en aquest mateix número.

Finalment, existeixen ja evidències que l'activitat metabòlica de l'alcohol origina determinades malformacions en el fetus humà per la seva acció enzimàtica. Algunes de les dades d'aquesta acció són explicades en l'article sobre el metabolisme de l'alcohol.

La complexitat del tema i el fet que, com totes les drogodependències, l'alcoholisme sigui un conflicte *econòmic, polític i social* amb conseqüències sobre la salut, condiciona l'interès i la necessitat de noves contribucions sobre la qüestió, tant des del camp de la recerca com en el de la seva difusió entre els ciutadans.

F. Freixa

Coordinador del Grup de Treball sobre Drogodependències.